

TER ONDERTEKENING

Aan: MPVO

nota

Kamerbrief voortgang Masterplan basisvaardigheden voor het funderend onderwijs en schriftelijk overleg inzake scholen aan de slag met subsidie basisvaardigheden

Aanleiding

Met deze nota bieden we u de kamerbrief met de voortgangsrapportage van het Masterplan basisvaardigheden voor het funderend onderwijs aan ter ondertekening. Hierin zijn uw laatste opmerkingen van 18 november jl. en uw opmerkingen op de eerdere versies verwerkt (zaaknummer: 1298985). Daarnaast treft u het verslag aan van het schriftelijk overleg (hierna: SO) over de brief d.d. 21 oktober 2022 inzake scholen aan de slag met subsidie basisvaardigheden (Kamerstuk 31 293, nr. 650).

Besluiten door ondertekening

Akkoord met verzending van de brief en het SO aan de Tweede Kamer.

- Er lopen twee parallelle lijnen ter informatie aan MOCW en SCM.

Kernpunten

Kamerbrief

- De kamerbrief (bijlage I) informeert de Tweede Kamer over de voortgang van het Masterplan basisvaardigheden voor het funderend onderwijs. Conform uw wens wordt het toekomstbeeld van het kabinet op dit thema geschetst. Daarnaast wordt de Basisagenda voor het funderend onderwijs gepresenteerd, met de acties die lopen of in gang worden gezet.
- Op vrijdag 4 november jl. heeft u een definitieve versie van de kamerbrief ontvangen (prozanummer: 34776783).¹ Op maandag 7 november jl. ontvingen wij uw reactie, inclusief nieuwe opmerkingen en tekstsuggesties van uw politiek adviseur. Naar aanleiding hiervan is het toekomstbeeld concreter beschreven en is de 'Basisagenda voor het funderend onderwijs' op onderdelen verduidelijkt. U vraagt in uw reactie naar een ander woord voor 'actieagenda', om die reden is de term aangepast naar 'basisagenda'. Op uw verzoek zijn tevens een paar illustratieve doelen opgenomen op pagina 15 van de brief. U vraagt daarnaast onder meer naar de (structurele) oplossing voor de financiering in 2023 en het de werkwijze van periodiek curriculumonderhoud. Hierover is reeds contact met u geweest (zie toelichting).
- Op woensdag 16 november jl. spraken we u over de passage over structurele aanvullende bekostiging. We hebben uw besluiten uit dit overleg verwerkt in

¹ Hieraan voorafgaand stuurden wij u op vrijdag 23 september jl. een eerste conceptversie (prozanummer: 34067311). Op woensdag 26 oktober jl. ontvingen wij uw reactie, met onder meer uw wens om het taalgebruik aan te passen en het verzoek om het doel te operationaliseren en de structurele oplossing duidelijker in de brief te beschrijven.

Voortgezet Onderwijs

Van

Persoonlijke levenssfeer - b
T Persoonlijke levenssfeer - be

Datum

11 november 2022

Referentie

Bijlagen

I. Kamerbrief
II. Schriftelijk Overleg Scholen aan de slag met de subsidie basisvaardigheden

- Overzicht moties en toezeggingen

Intern OCW afgestemd

PO, VO, MBO, HOenS, C&M, IvHO, COM

de tekst. We adviseren u op sommige onderdelen nog een slag om de arm te houden en aan te geven welke dilemma's er nog spelen, zonder de ambitie en inzet voor langere termijn los te laten. Op die wijze is deze tekstpassage dan ook ingestoken.

- Separaat aan de verwerking van uw feedback is de voortgangsrapportage onder embargo gedeeld met de Inspectie van het Onderwijs en een aantal relevante vertegenwoordigende partijen van schoolbesturen (sectorraden), leraren (vakverenigingen- en bonden), lerarenopleidingen, kinderopvang, bibliotheken, SLO en anderen. Op basis daarvan zijn enkele passages aangepast die verkeerde beelden oproepen. Het voornaamste aandachtspunt is de snelheid en veelheid aan opdrachten – onze inschatting gezien recente overleggen met u is dat we deze niet kunnen verwerken, omdat deze niet corresponderen met uw wens. We zullen wel rekening houden met deze gevoeligheden bij de uitwerking van de diverse onderdelen uit het Masterplan basisvaardigheden.

Op de vorige versie van deze nota vroeg u waar de angst zit, en suggereert u dat het proces voldoende robuust en zorgvuldig is geweest. Onze indruk is dat de 'angst' voortkomt uit een combinatie van veelheid aan opdrachten met de ambitie om vanaf 2025 al een kentering in de basisvaardigheden te willen zien. Externen geven aan dat dit niet realistisch is gezien de problematiek in het onderwijs en willen voorkomen dat scholen hier in de toekomst op afgerekend zouden kunnen worden. Daarnaast zien we dat juist de meest verstrekkende passages in de brief zeer beperkt konden worden afgestemd met externen – bijvoorbeeld ten aanzien van bekostiging voor langere termijn. U kunt dit ondervangen door in de communicatie uit te stralen dat u in de weg naar deze ambitie toe zo veel mogelijk samen optrekt met betrokkenen. Daartoe geven de tekstpassages in de brief ruimte.

- Deze voortgangsrapportage is ook gedeeld met andere departementen. Er zijn reacties binnen gekomen van FIN, EZK, SZW. Deze reacties hebben met name betrekking op de verdere uitwerking, hierover zal dan ook op een later moment nader van gedachten worden gewisseld. Feitelijke onjuistheden zijn direct verwerkt in de laatste versie van de brief.
- *In de laatste versie van de brief is tevens de zin "januari stuur ik u de tussenbalans kerndoelen", aangepast naar het voorjaar. Hierover is contact geweest met uw politiek adviseur, er zit een nota in uw tas waarin deze planning nader wordt geschetst.*

Schriftelijk overleg

- Op 10 november hebben we een verslag van een schriftelijk overleg ontvangen naar aanleiding van de op 21 oktober 2022 toegezonden Kamerbrief 'Scholen aan de slag met subsidie basisvaardigheden'. In bijlage II treft u het verslag met de beantwoording. Deze beantwoording wordt parallel aan de Tweede Kamer verzonden met de Kamerbrief Voortgang Masterplan basisvaardigheden.

Datum
11 november 2022

- De fracties van VVD, D66, CDA, SP, PvdA, GroenLinks en SGP hebben in het verslag meer dan vijftig vragen aan u gesteld en opmerkingen gemaakt naar aanleiding van de Kamerbrief 'Scholen aan de slag met subsidie basisvaardigheden'.
- Er zijn veel vragen gesteld over de opzet en inzet van de basisteams, de subsidieregeling en het gebruik van loting voor de selectie van scholen inclusief een vooruitblik naar volgende aanvraagronde. Waar mogelijk is verwezen naar eerdere correspondentie hierover (o.a. kamerbrief van 21 oktober jl.) en waar nodig hebben we gezorgd voor overlap met en verwijzing naar de voortgangsbrief.
- U vroeg op 18 november jl. of de scholen met het geld vergelijkbare ondersteuning krijgen. Dat hangt van uw keuze af. Aangezien veel scholen aangeven dat het bedrag per leerling voor deze subsidieregeling erg hoog is, is het een optie om het bedrag per leerling te verlagen en zo ook meer scholen te bereiken. Dergelijke opties willen wij in december met u verkennen.
- Indien u akkoord gaat met de antwoorden in het schriftelijk verslag, wordt u verzocht deze te ondertekenen. De beantwoording wordt parallel verzonden met de voortgangsbrief.

Toelichting

Structurele bekostiging

- Separaat heeft u op 11 november jl. een nota ontvangen met de kalender financiering basisvaardigheden, inclusief advies voor 2023 (zaak: 1312034).
- Naar aanleiding van deze nota zijn er op 16 november jl. overleggen met u gevoerd over de kalender en evidenced informed – basisteams.²
- Er komt structurele financiering voor versterken basisvaardigheden. Hiermee geven we alle partijen zicht op de financiering voor lange termijn. De passage voor het eindbeeld is geschetst conform de uitkomsten uit dit gesprek. Er zijn een aantal aandachtspunten naar aanleiding hiervan:
 - Voor de zomer van 2023 naar de Tweede Kamer met een plan voor herverdeling van de lumpsum vanaf 2026 is niet realistisch. Hier is een kwantitatief toereikendheidsonderzoek naar de herverdeeffecten voor nodig om de consequenties te overzien. Zonder uitkomsten van dit onderzoek weten we niet of en hoeveel we kunnen herverdelen. Het voorstel is om in het eerste kwartaal van 2023 het onderzoek te starten. Dan bent u in de gelegenheid om eind 2023 hierover te besluiten, zodat het meegenomen kan worden in de besluitvorming VJN 2024 en het definitieve beeld voor de zomer van 2024 in de Kamer kan liggen. We hebben aangegeven dat u evenwel de Kamer op de hoogte houdt van de voortgang.
 - Het nieuwe financieringsinstrument gaat gepaard met beperkte administratieve lasten. Aan de voorkant zijn er minder administratieve lasten, want er is geen aanvraag door scholen meer nodig. Echter, er is om de terugvorderingsmogelijkheid in te bouwen wel extra verantwoording door scholen nodig.
 - In de Kamerbrief hebben we uw opmerking verwerkt over evidence informed voorwaarde bij het nieuwe financieringsinstrument. We hebben hier niet het woord voorwaarde letterlijk gebruikt, omdat in de uitwerking van het nieuwe financieringsinstrument volgt of we deze voorwaarde direct kunnen stellen of dat dit moet worden geborgd via een procesvoorwaarde, zoals instemming van de MR. De nota over het nieuwe financieringsinstrument ontvangt u op korte termijn.
- We stellen voor om het tijdpad naar structurele bekostiging toe niet concreter te maken dan hoe het nu in de brief staat. We schatten in dat uw keuzes en richting duidelijk genoeg zijn, en we vinden het verstandig ruimte in de tussenliggende jaren 2024 en 2025 te houden om voort te kunnen bouwen op de opgedane ervaringen en zo nodig bij te sturen.
- In de Kamerbrief is nu opgenomen dat de structurele bekostiging voor het po in 2025 start en voor het vo in 2026. Wij adviseren u de structurele bekostiging voor beide sectoren te laten starten in 2026. Voor schoolbesturen

² Presentatie structurele bekostigingsinstrument vanaf 2026: proza 34868205.

die zowel po-scholen als vo-scholen hebben is het onhandig als voor de po-sector een andere systematiek geldt dan voor de vo-sector.

- Het nieuwe financieringsinstrument dat u wil koppelen aan de structurele bekostiging kan alleen in 2025 gereed zijn als u prioriteert voor dit wetstraject. Op andere wetstrajecten kan dan minder voortgang worden geboekt ten behoeve van de snelheid van het wetstraject voor het nieuwe financieringsinstrument.

Periodiek curriculumonderhoud

U heeft op 8 november jl. met DGPV gesproken over de periodieke curriculumherijking. Daarin heeft u aangegeven dat u wilt dat er een onafhankelijke commissie komt die moet worden ondersteund al dan niet door de SLO. Op basis hiervan hebben we de passage aangepast waar relevant:

- we noemen de uitgangspunten waarover alle partijen het eens zijn;
- de onafhankelijke blik is leidend;
- we leggen de rollen heel duidelijk vast;
- de Onderwijsraad krijgt een rol om het kader te schetsen;
- er komt een commissie die gaat adviseren over onderhoudskalender;
- het wordt afgesloten met een beschrijving van het vervolg.

Met de SLO en andere bestuurlijk partners is een bestuurlijk traject gestart om dit invulling te geven en te concretiseren richting het eind van het jaar. Met RvT en Bestuur van de SLO heeft 16 november bestuurlijk overleg plaatsgevonden.

Afstemming met het veld

- Zoals aangekondigd, is afgelopen week een consultatieronde geweest met relevante externe partners. In de consultatieronde is benadrukt dat, naast hoge verwachtingen, er ook veel ondersteuning (financieel en in natura) zal zijn aan de scholen. Hieronder schetsen we u een aantal breed gedeelde aandachtspunten:
 - De urgentie, ambitie en maatregelen gericht op ondersteuning van specifieke leergebieden worden positief gezien. Ook over inzet op aansluiting tussen school en bibliotheken zijn veel positieve geluiden. Daarnaast kan de insteek van de basisteams inmiddels op positievere reacties rekenen - nu zij zijn begonnen, is het duidelijker wat zij doen. Partners geven aan dat zij hopen dat ook in een uitgebreidere ondersteuningsvoorziening het uitgangspunt blijft dat de basisteams niet de dienst gaan uitmaken binnen de scholen en de verantwoordelijkheid en regie bij de school blijft liggen.
 - De tijdspaden voor verschillende onderdelen zijn volgens diverse partners niet realistisch. Diverse partners geven aan niet te verwachten dat er vanaf 2025 een kentering in de onderwijsresultaten op de basisvaardigheden te zien zal zijn. Ambtelijk delen we de voorzichtigheid die externen uiten rondom de verwachting dat vanaf 2025 de onderwijsresultaten weer zullen stijgen. Zoals in eerdere nota's rondom de subsidieregeling en over het monitoringsplan aangegeven, zal de

kentering in de onderwijsresultaten niet alleen afhangen van de maatregelen uit dit masterplan, maar bijvoorbeeld ook van de situatie op de onderwijsarbeidsmarkt. Bovendien geeft NRO eigenlijk een minimum van drie jaar nodig te hebben voor duurzame verbeteringen.

- De veelheid aan opdrachten die u zichzelf en het onderwijs stelt, zal invloed hebben op de werkdruk in de scholen. Partijen maken zich zorgen over administratieve lasten, druk door scherpere monitoring en een te hoge verwachting van wat scholen moeten 'leveren' wat betreft onderwijsresultaten: nog altijd hebben scholen te maken met (de gevolgen van) corona en de impact op personeel en leerlingen. Door de concretisering van het toekomstbeeld oogt het alsof er heel veel haast is en kunnen docenten en scholen het Masterplan basisvaardigheden ervaren als een overdosis aan acties.
- De focus op de basisvaardigheden heeft het risico dat het onderwijs verschaalt en teaching to the test kan optreden als instrumenten op een verkeerde wijze worden ingezet. Dit is te ondervangen door ook te zorgen voor verankering van basisvaardigheden in andere leergebieden. Daarnaast is het ontzettend belangrijk dat we de instrumenten inzetten op dat niveau waarvoor ze zijn ontwikkeld en scholen worden ondersteund in de wijze waarop ze met de informatie die ze ontvangen om kunnen gaan.
- Er is, naast aandacht voor toezicht en bekostiging, ook inzet nodig op curriculum-inhoudelijke ontwikkeling (vakinhoudelijke kwaliteit, curriculumbewustzijn, lerarenopleidingen, focus in curriculum). Leraren hebben hier tijd en ruimte voor nodig en we maken te weinig gebruik van de expertise die bij diverse partijen (vakverenigingen, lerarenopleidingen) aanwezig is voor vakinhoudelijke kennisuitwisseling.
- De signalen worden meegegeven aan COM, om waar mogelijk ook communicatief beelden te verhelderen. Wat we in elk geval ambtelijk meenemen is onder meer:
 - het belang om aandacht te houden voor het draagvlak en de belasting van scholen en leraren. Zoals met u besproken tijdens de brainstorm over het monitoringsplan geeft het verplichten van deelname aan peilingsonderzoeken bijv. een grotere onderzoekslast voor scholen.
 - de zorg voor eigenaarschap bij scholen en leraren op dit thema. Dat leerlingen, docenten, schoolleiders en besturen in het onderwijs het gevoel vasthouden dat ze de ambitie kunnen waarmaken, en vertrouwen vanuit OCW ervaren dat ze dit ook kunnen realiseren.
 - de nodige aandacht voor onderwijsinhoudelijke uitwisseling in het masterplan basisvaardigheden. Snel na de begrotingsbehandeling gaan we verder met het bouwen van een kennisnetwerk, in samenspraak met de collega's van Ontwikkelkracht.

Bijlage overzicht moties en toezeggingen

In de kamerbrief gaat u in op moties en toezeggingen aan de Tweede Kamer.

Moties

- Motie van het lid Heerema, die oproept tot aansluiting van lerarenopleidingen bij de ontwikkelingen in de kerndoelen en de ingezette herziening van de kennisbases.
Kamerstukken II 2020/2021, 35570-VIII, nr. 41.
- Motie van de leden De Hoop en Segers, waarin is verzocht lerarenopleidingen te ondersteunen aankomend leraren vaardigheden bij te brengen tot het voeren van lastige gesprekken en met hen te bezien hoe dit in het curriculum een plek kan krijgen. *Kamerstukken 2021/22, 31 293, nr. 626.*
- Motie van de leden Paul en Peters, die oproept tot het onderzoeken welke *best practices* uit het NPO een meer blijvend karakter kunnen krijgen.
Kamerstukken II 2020/21, 35830-VIII, nr. 10.
- Motie van de leden Kwint en Peters om in te zetten op alleen wetenschappelijk bewezen leesmethodes.
Kamerstukken II 2021/2022, 28 760, nr. 110.
- Motie van het lid Peters, om onderzoek te doen hoe wetenschappelijke onderbouwing en gebruikerservaringen transparant kunnen worden gemaakt.
Kamerstukken II 2021/2022, 31 293, nr. 630.
- Motie van de leden de Hoop en Westerveld, om te starten met een focus op de kinderen die de stimulans het hardste nodig hebben.
Kamerstukken II, 2020/21, 28760, nr. 111.
- Motie van het lid Bisschop, om onderzoek te doen op welke wijze in de doorstroomtoets schrijfvaardigheid als onderdeel kan worden ingevoegd.
Kamerstukken II 2021/2022, 31293, nr. 629.
- Motie van de leden Westerveld en Van den Hul, verzoekt de regering te zorgen dat leraren en scholen bij het ontwikkelen van nieuwe kerndoelen en eindtermen stevig betrokken blijven, en heldere afspraken te maken met de vertegenwoordigers van leraren en vakverenigingen over hun betrokkenheid bij het proces en curriculumcommissie.
Kamerstukken 2019/20 II, 31293, nr. 523.

Toezeggingen

- Het opzetten van een stevige implementatiemonitor, conform toezegging in het commissiedebat over het Masterplan basisvaardigheden op 14 juni jl.
- Aandacht hebben voor de positie van ouders bij de inzet in het Masterplan basisvaardigheden, conform toezegging in het commissiedebat 14 juni jl.
- De kamer te informeren over de verdere plannen rond cultuureducatie en het gebruik van middelen uit het NPO hiervoor, tijdens het commissiedebat.
- Ontwikkelkracht geeft een impuls aan het stimuleren van een lerende cultuur en de rol die onderwijsprofessionals, waaronder besturen en raden van toezicht, daarbij kunnen spelen, zoals op 27 juni aan de Kamer is toegezegd.

TER ONDERTEKENING

Aan: MPVO

Voortgezet Onderwijs

Van

Persoonlijke levenssfeer - b

T Persoonlijke levenssfeer - be

Datum

03 november 2022

Referentie

Bijlagen

I. Voortgangsrapportage

nota

Voortgangsrapportage masterplan basisvaardigheden

Aanleiding

Met deze nota bieden we u de kamerbrief met de voortgangsrapportage van het Masterplan basisvaardigheden aan ter ondertekening. Hierin zijn uw opmerkingen op de eerdere versie verwerkt.

Besluiten door ondertekening

Akkoord met verzending van de brief aan Tweede Kamer.

In overleg met COM wordt gekeken naar een logisch verzendmoment van de brief in week 46 (voor de begrotingsbehandeling), rekening houdend met het momentum van een schriftelijk overleg over dit thema en andere kamerbrieven die medio november worden verstuurd (onder andere over de voortgangsrapportage NP Onderwijs, de brief over toezicht, vrij & veilig onderwijs en examens 2023).¹ De brief over het Masterplan basisvaardigheden gaat om die reden niet meer naar (de voorportalen van) de MR.

Kernpunten

- Deze brief informeert de Tweede Kamer over de nadere invulling van het Masterplan basisvaardigheden. Conform uw wens wordt het structurele eindbeeld geschetst, waar we met het masterplan naar toewerken. Daarnaast wordt de actieagenda gepresenteerd, met de acties die op dit moment lopen of de komende tijd in gang worden gezet om de basisvaardigheden te verbeteren.
- Op vrijdag 23 september jl. heeft u de concept versie ontvangen.² Op woensdag 26 oktober jl. ontvingen wij uw reactie, met onder meer uw wens om het taalgebruik aan te passen en het verzoek om het doel te operationaliseren en de structurele oplossing duidelijker in de brief te beschrijven. In deze definitieve versie van de kamerbrief zijn uw opmerkingen verwerkt. In de nota treft u een nadere toelichting hierover aan.
- In deze nota treft u tevens meer informatie aan op enkele elementen waar u nog vragen over heeft. Het gaat onder meer om: het monitoringsplan, de structurele bekostiging en het periodiek curriculumonderhoud.
- Tenslotte wordt toegelicht op welke wijze de afstemming met het (georganiseerd) veld over het Masterplan basisvaardigheden vorm krijgt.

¹ In de kamerbrief voortgangsrapportage Masterplan basisvaardigheden kondigen we tevens aan dat u in december met een uitgebreide reactie komt op het advies van de Onderwijsraad 'onderzoekrapport Taal en Rekenen in het vizier'

² Zaaknummer: 1298985

Toelichting

Taalgebruik

- Het taalgebruik in de brief zijn aangepast. Er is getracht om vanuit kracht te schrijven en passages zijn herschreven waardoor er duidelijkere zinnen staan.
- U heeft als wens om een eigen vocabulaire te ontwikkelen rond het masterplan basisvaardigheden in plaats van termen overnemen uit andere trajecten (zoals menukaart, subsidie en dergelijke).
 - In overleg met COM wordt voorgesteld om de term 'menukaart' voor het masterplan op dit moment niet aan te passen. Nu sleutelen aan de term kan onduidelijkheid veroorzaken bij leraren en scholen. Daarnaast is het voorbarig om dat te doen. De menukaart gaat doorontwikkeld worden, door nu al een andere term te hanteren, lopen we vooruit op wat ontwikkeld gaat worden. Ons voorstel is dan ook om een later momentum aan te grijpen om van koers te veranderen, en de menukaart (of welke term dan wordt gehanteerd) breder onder de aandacht te brengen.
 - De termen menukaart en subsidie zijn echter wel uit deze kamerbrief gehaald. De passages over de subsidieregeling zijn overigens helemaal uit de brief gehaald, omdat de Tweede Kamer hierover al op 21 oktober jongstleden is geïnformeerd.³

Operationalisatie van het doel

- Op 19 september jl. is het gesprek gevoerd over het eindbeeld van het masterplan. De opbrengst van dat overleg is verwerkt in deze voortgangsrapportage. Hier is het beschreven toekomstbeeld en de actieagenda uit gekomen.
- Het streven is dat we vanaf 2025 terugzien dat er sprake is van een positieve trend van prestaties op basisvaardigheden. Het masterplan is dit jaar gestart, daarmee is het realistisch om over twee jaar ontwikkeling te zien. De basisblik zowel op schoolniveau en landelijk niveau wordt vanaf 2023 opgebouwd (zie monitoringsplan).
- Op dit moment wordt samen met wetenschappers en veldpartijen uitgewerkt welke kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren het meest geschikt zijn om de voortgang van het masterplan zichtbaar te maken. Daar gaan we dan ook concrete doelen aan hangen.
- Deze doelen moeten ambitieus zijn, maar ook realistisch. Wanneer deze indicatoren en doelen beschikbaar zijn, kan een stevige implementatiemonitor worden opgezet.

Monitoringsplan

- In de brainstormsessie van 4 oktober jongstleden over het monitoringsplan basisvaardigheden bent u geïnformeerd en zijn we tot de hele lijst gekomen

³ <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2022/10/21/scholen-gedreven-aan-de-slag-met-lezen-schrijven-en-rekenen>

van wat we moeten doen in alle concrete maatregelen.⁴ In de bijbehorende nota bij dat overleg is beschreven welke keuzes we expliciet hebben gemaakt om tot deze opsomming te komen. Deze gegevens samen zorgen ervoor dat we een breed scala aan gegevens hebben, die ons op gezette tijden in het jaar laten zien hoe leerlingen er voor staan en hoe scholen invulling geven aan het Masterplan basisvaardigheden.

- Over het beeld dat u krijgt op basis van de monitoring, het volgende:
 - Tweejaarlijks data hebben op alles rond basisvaardigheden >> Zoals gezegd in de brainstormsessie hebben we ook in de voorgestelde situatie niet twee keer per jaar van alle sectoren en over alle basisvaardigheden landelijke data. Dat hebben we wel op het belangrijkste aandachtsgebied: taal en rekenen in het primair onderwijs. Veel overige data hebben we 1x per jaar.
 - We dit ook op school en zij op leerlingniveau hebben, zodat we kunnen vergelijken en waar nodig sturen. >>
 - Leerlingniveau. Veel scholen hebben dit voor taal en rekenen op leerlingniveau, voor burgerschap en digitale geletterdheid ligt dit anders. Overigens hebben nog niet alle scholen dit beeld op taal en rekenen systematisch, vandaar ook onder andere het voorstel om leerlingvolgsystemen in het vo wettelijk te verplichten.
 - Schoolniveau. Hier zijn zoals gezegd in de brainstormsessie de meeste problemen te verwachten. Van afgelopen jaren ontbreken – voornamelijk door coronamaatregelen – goede gegevens van de eindtoets (po) en centrale examens (vo). Dit zijn onze belangrijkste indicatoren voor het toezicht, en om een beslissing voor meer/minder bekostiging aan te hangen in de structurele situatie van het Masterplan. Gegevens uit leerlingvolgsystemen kunnen we hier nu niet voor gebruiken, aangezien die niet voor dit doel zijn bestemd en de afnamecondities anders zijn. Daarbij komt dat in het VO het leerlingvolgsysteem niet verplicht is.
 - Stelselniveau. Ja, dit zicht hebben we wel om een goed stelselbeeld te vormen. Met de belangrijke kanttekening dat we niet 100% kunnen achterhalen of die verbetering toe te schrijven is aan de activiteiten die scholen organiseren vanuit het masterplan. Met deze kanttekening in uw achterhoofd, hebben we zeker voor taal en rekenen met de acties uit het monitoringsplan voldoende om de verbetering op de prestaties van de basisvaardigheden aan te tonen. Voor burgerschap en digitale geletterdheid is dat in mindere mate, omdat daar nog geen heldere doelen voor zijn geformuleerd.
 - Ik verwacht dat we dit al in 2023 hebben. Dit = monitoring op stelselniveau: ja daar kunnen we zeker eerste resultaten over rapporteren. Zoals gezegd niet alles, maar op taal en rekenen kunnen we een meerjarig beeld en trend laten zien. Andere onderzoeken zullen in 2023 natuurlijk nog geen resultaten hebben (denk aan de internationale onderzoeken bijvoorbeeld, zie bijlage in de brief).

⁴ Nota monitoringsplan basisvaardigheden, prozanummer: 34131331

Structurele bekostiging

- Zoals aangegeven zijn de passages over de subsidieregeling geschrapt.
- In de brief hebben we de passage over uw toekomstbeeld ten aanzien van de financiële middelen aangescherpt. In de passage is onder meer expliciet gemaakt dat er geen loting meer wordt gebruikt en er gewerkt wordt naar gerichte bekostiging:
"Scholen die meer ondersteuning nodig hebben om hun onderwijs in basisvaardigheden verder te verbeteren, ontvangen daarvoor de benodigde financiële middelen. Dit betekent dat ik scholen gericht wil gaan bekostigen om de basisvaardigheden te verbeteren. De administratieve lasten voor scholen wil ik beperken en scholen krijgen ondersteuning bij een doelmatige besteding van het geld. Ik wil de prestaties van scholen in de basisvaardigheden betrekken in de gerichte bekostiging. De komende jaren werk ik naar dit eindbeeld van gerichte bekostiging toe. In dit eindbeeld krijgen scholen bekostiging zonder dat zij een aanvraag moeten indienen. De bekostiging van scholen zal steeds meer worden gericht op de scholen die deze middelen en ondersteuning het meest nodig hebben om de basisvaardigheden te verbeteren. Op dit moment verken ik op welke manier de informatie die wel beschikbaar is over schoolprestaties kan worden ingezet voor het gericht bekostigen van scholen. In de eerstvolgende regeling zal geen loting worden gebruikt om scholen te selecteren. Oordelen van de Inspectie en de CBS-score kunnen op korte termijn wellicht al worden meegenomen als basis voor het gericht bekostigen van scholen. De middelen kunnen op korte termijn ook gericht worden ingezet door een inhoudelijke toets op het plan van aanpak ter verbetering van de basisvaardigheden voor toekenning van middelen of door de MR beter in positie te brengen."
- Het afgelopen halfjaar hebben we in diverse beleidsstaven en brainstormsessies met u over de bekostiging van basisvaardigheden besproken. In de week van 14 november ontvangt u een nota met verschillende varianten voor de eerstvolgende regeling om middelen aan scholen te verstrekken voor basisvaardigheden. In deze nota gaan wij verder in op de mogelijkheden om scholen gericht te bekostigen.

Periodiek curriculumonderhoud

- In de brief hebben wij uw punten verwerkt over de gewenste inrichting van het periodiek curriculumonderhoud. Er is geen onderscheid meer gemaakt tussen klein en groot onderhoud en we benadrukken dat het advies van de Onderwijsraad de input is voor onderhoudskalender.
- We zijn momenteel uw wensen aan het uitwerken voor de positie van de onafhankelijke commissie en de positie van SLO in dit geheel. U wordt hierover separaat geïnformeerd.

Datum
3 november 2022

Afstemming met het veld

- De afgelopen maanden zijn talloze gesprekken gevoerd met scholen, leraren en andere partijen over het masterplan basisvaardigheden. Uit deze gesprekken komen signalen over behoefte aan structurele financiering, vragen over de snelheid omtrent de subsidieregeling, en wensen voor kennisdeling rondom de onderwijsinhoud. Voorbeelden zijn de samenwerking tussen scholen en partijen in de lokale omgeving bij leesbevordering, en de behoefte aan uniformiteit en duidelijkheid in ondersteuning van onderwijs in digitale vaardigheden.
- Daarnaast leeft er bij scholen onduidelijkheid over wat er nu van hen verwacht wordt met het masterplan basisvaardigheden. We zijn met COM in overleg hoe we het momentum van deze kamerbrief kunnen benutten om hierin helderheid en rust te brengen.
- Daarnaast wordt de voortgangsrapportage parallel onder embargo gedeeld met de Inspectie van het Onderwijs en een aantal relevante vertegenwoordigende partijen van schoolbesturen, leraren, lerarenopleidingen, kinderopvang, bibliotheken en anderen.